

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล

การชันสูตรพลิกศพและ รับรองการตาย

นิติกร โปริสวานิชย์

ภาควิชานิติเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

มีอยู่จริงแน่นอน

เกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา 2555

อธิบายความรู้ภาคทฤษฎี หลักการภาคปฏิบัติเบื้องต้นในเรื่องทางนิติเวชศาสตร์ และ

- สามารถชั้นสูตรพลิกศพ การเก็บวัตถุพยานจากศพ และสามารถออกรายงานการชั้นสูตรพลิกศพร่วมกับพนักงานสอบสวนตามที่กฎหมายกำหนดได้
- สามารถตรวจและให้ความเห็นหรือทำหนังสือรับรองเกี่ยวกับผู้ป่วย ผู้พิการและทุพพลภาพ ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือจำเลย ตามความที่กฎหมายกำหนดให้พนักงานสอบสวน องค์กร หรือ ศาลในกิจการต่าง ๆ ได้ เช่น หนังสือรับรองสุขภาพ หนังสือรับรองความพิการทุพพลภาพ หนังสือรับรองการตาย การเป็นพยานต่อพนักงานสอบสวนและศาล
- สามารถระบุปัญหา วิเคราะห์และให้แนวทางปฏิบัติเชิงเวชจริยศาสตร์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. มีความรู้เกี่ยวกับระบบกฎหมายไทยในเรื่องการชั้นสูตรพลิกศพ รวมถึงหลักการและกระบวนการชั้นสูตรพลิกศพ
2. เข้าใจวิธีการตรวจสอบภายนอกและดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดในการชั้นสูตรพลิกศพในที่ที่ศพอยู่ ตลอดจนตัดสินใจที่จะให้ส่งศพหรือสิ่งส่งตรวจจากศพ ไปตรวจเพิ่มเติมได้อย่างเหมาะสม
3. สามารถออกหนังสือรับรองการตายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เอกสารที่แนะนำให้ค้นคว้า

1. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยเฉพาะม. 148-156 และพรบ.ที่เกี่ยวข้องกับการชันสูตรพลิกศพที่บังคับใช้ในปัจจุบัน เช่น พรบ.ว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมชันสูตรพลิกศพ ตามมาตรา 148 (3), (4) และ (5) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2550
2. สมบูรณ์ ธรรมเถกิงกิจ และนิติกร โปริสวาณิชย์. เวชปฏิบัติทางนิติเวชศาสตร์กับเจตจำนงในกฎหมายชันสูตรพลิกศพของไทย. ใน : แสวง บุญเฉลิมวิภาส (บรรณาธิการ). นิติเวชศาสตร์และกฎหมายการแพทย์. 2560. พิมพ์ครั้งที่ 4. สำนักพิมพ์วิญญูชน
3. นิติกร โปริสวาณิชย์ และ กันต์ ทองแถม ณ อยุธยา (บรรณาธิการ). คู่มือการปฏิบัติงานทางนิติเวช (สำหรับแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์). 2557. พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักบริหารการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
4. Spitz, W. U., Fisher, R. S., Spitz, D, J., Clark, R. Spitz and Fisher's Medicolegal Investigation of Death: Guidelines for the application of pathology to crime investigation. 2006. 4th ed. Charles C Thomas Publisher.
5. Saukko, P., Knight, B. Knight's Forensic Pathology. 2016. 4th ed. CRC Press.

<https://phdb.moph.go.th/main/index/download/2>

1. **หลักและกระบวนการชั้นสูตรพลิกศพ:** เจตนารมณ์และหลักการทางกฎหมาย ประเด็นและขั้นตอนในการปฏิบัติ แนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ
2. **การตัดสินใจดำเนินการ:** การส่งศพไปตรวจ การจัดการศพ หรือการส่งสิ่งส่งตรวจจากศพ
3. **เอกสาร:** รายงานของแพทย์ และหนังสือรับรองการตาย

- การชั้นสูตรพลิกศพ: การตรวจศพในที่ที่เกิดเหตุ การผ่าศพหรือการตรวจพิสูจน์โครงกระดูก และส่งสิ่งส่งตรวจทางนิติเวช
 - ดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา: มีกฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการ
 - พิสูจน์ว่ามีการกระทำผิดหรือไม่: สาเหตุการตายที่ผิดธรรมชาติ และพฤติการณ์การตายว่าถูกผู้อื่นทำหรือไม่
 - กฎหมายกำหนดให้ตอบคำถามร่วม: ใคร (พิสูจน์บุคคล), เวลาตาย, สถานที่ที่เกิดเหตุตาย, สาเหตุการตาย (วินิจฉัยโรค) และผู้กระทำ (พิสูจน์ลักษณะ หรือกลไกของการกระทำ)

- ดำเนินการภายใต้กฎหมาย: ป.วิ.อาญา ม.148 - 156
- ทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- เป็นการสอบสวนการตายที่ผิดธรรมชาติ/เป็นที่สงสัย ว่าเกิดจากการกระทำ ความผิดหรือไม่
- ถ้ามีการกระทำความผิด ก็เป็นส่วนของการสอบสวนคดีอาญา
- เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้เสียชีวิต

เหตุที่ต้องให้มีการชันสูตรพลิกศพ

มาตรา 148 เมื่อปรากฏแน่ชัด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลใดตาย
โดยผิดธรรมชาติ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงาน
ให้มีการชันสูตรพลิกศพ เว้นแต่ตายโดยการประหารชีวิตตามกฎหมาย

การตายโดยผิดธรรมชาตินั้น คือ

- (1) ฆ่าตัวตาย
- (2) ถูกผู้อื่นทำให้ตาย
- (3) ถูกสัตว์ทำร้ายตาย
- (4) ตายโดยอุบัติเหตุ
- (5) ตายโดยยังมีปรากฏเหตุ

การตายโดยผิดธรรมชาตินั้น คือ?

- สิ่งที่ถูกกฎหมายบัญญัติไม่ใช่สาเหตุการตายทางการแพทย์
- แต่เป็น **พฤติการณ์ที่ตาย** (manner of death): ความมุ่งหวังที่ทำให้เกิดสาเหตุการตาย ได้แก่ ฆาตกรรม (homicide), ฆ่าตัวตาย (suicide), อุบัติเหตุ (accident), ตายโดยธรรมชาติ (natural) และ ไม่สามารถระบุได้ (undetermined)
- **สาเหตุการตายที่ผิดธรรมชาติ** (unnatural causes of mortality) มีเพียง 2 ประการ คือ จากความรุนแรง (violence/trauma) และจากสารเคมี (toxicology) ซึ่งไม่ใช่โรค (disease) แต่เกิดจากการกระทำของมนุษย์หรือจากพลังงานทางธรรมชาติเอง (physical agent)
- การตายโดยยังไม่ปรากฏเหตุ คือ การตายที่เกิดโดยกะทันหันไม่คาดคิด ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเป็นการตายผิดธรรมชาติ รวมไปถึงการตายที่ยังไม่มีแพทย์รับรองสาเหตุ
- ต้องมีการตรวจสอบให้แน่ชัดว่า เกิดจากการกระทำผิดกฎหมายหรือไม่

ข้อต่อไปนี้เป็น การตายที่ต้องชันสูตรพลิกศพหรือไม่?

- A. ผูกคอตาย
- B. เสือกัด
- C. เป็นมาลาเรียจากยุงป่ากัด
- D. ถูกแทงตาย
- E. ถูกรถชนตาย
- F. ถูกยิงที่ท้อง ได้รับการผ่าตัด แต่เกิดติดเชื้อจากลำไส้ที่แตก ตายจากการติดเชื้อในกระแสเลือด

เมื่อมีเหตุที่ต้องชันสูตรพลิกศพ

มาตรา 149 ความตายผิดธรรมชาติเกิดมีขึ้น ณ ที่ใด ให้เป็นหน้าที่ของสามี ภริยา ญาติ มิตรสหายหรือผู้ปกครองของผู้ตายที่รู้เรื่องการตายเช่นนั้นจัดการ ดังต่อไปนี้

(1) เก็บศพไว้ ณ ที่ซึ่งพบนั้นเองเพียงพอที่จะทำได้

(2) ไปแจ้งความแก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจโดยเร็วที่สุด

หน้าที่ดังกล่าวในวรรคต้นนั้นมีตลอดถึงผู้อื่น ซึ่งได้พบศพในที่ซึ่งไม่มี

สามี ภริยา ญาติ มิตรสหาย หรือผู้ปกครองของผู้ตายอยู่ในที่นั้นด้วย

ผู้ใดละเลยไม่กระทำหน้าที่ดังบัญญัติไว้ในมาตรานี้ ต้องระวางโทษ

ถ้าหากแพทย์รักษาผู้ป่วยที่ ...

- ถูกรถยนต์ชน มีการบาดเจ็บที่ศีรษะ แล้วเสียชีวิต
- ตกต้นไม้ขณะไปตัดกิ่ง มีการบาดเจ็บที่ศีรษะ ได้รับการผ่าตัด ต่อมาติดเชื้อที่ปอด
- ถูกยิงที่ศีรษะ ต่อมาเสียชีวิต
- ถูกแทงที่หน้าอก ได้รับการผ่าตัด อาการดีขึ้น อยู่ดีๆ ก็หัวใจวาย เสียชีวิต
- ถูกยิงเข้าไขสันหลังที่คอ เดินไม่ได้ พุดจารู้เรื่อง รักษามา 20 ปี เข้าออกรพ. ด้วยเรื่องติดเชื้อที่ปอด ล่าสุดติดเชื้อมีอาการมาก แล้วเสียชีวิต
- ผู้ป่วย เสียชีวิตก่อนมาถึงรพ.

แพทย์จะต้องทำอะไร?

1. แจ้งญาติ เพื่อให้แจ้งความแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ แล้วเข้าสู่กระบวนการชันสูตรพลิกศพ
2. หรือ ให้ทางรพ.ดำเนินการแจ้งตำรวจเอง
3. ไม่ต้องจัดการกับศพใดใดทั้งสิ้น
4. ไม่ทำลายพยานหลักฐานที่ติดมาพร้อมกับผู้ป่วยทั้งหมด และนำมาให้เจ้าพนักงานผู้ชันสูตรพลิกศพ
5. ไม่ต้องรับรองการตาย เพราะเป็นหน้าที่ของผู้ชันสูตรพลิกศพอยู่แล้ว
6. ให้ความร่วมมือกับกระบวนการชันสูตรพลิกศพ ทั้งในเรื่องข้อมูล ความเห็น และเวชระเบียน

การเคลื่อนย้าย ทำลายหลักฐานหรือศพ

มาตรา 150 ทวิ ผู้ใดกระทำการใดๆ แก่ศพหรือสภาพแวดล้อมในบริเวณที่พบศพก่อนการชันสูตรพลิกศพเสร็จสิ้น ในประการที่น่าจะทำการชันสูตรพลิกศพหรือผลทางคดีเปลี่ยนแปลงไป เว้นแต่จำเป็นต้องกระทำเพื่อป้องกันอันตรายแก่อนามัยของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ต้องระวางโทษ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำโดยทุจริตหรือเพื่ออำพรางคดี ผู้กระทำต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

แล้วแพทย์เข้าไปเป็นผู้ชั้นสูตรพลิกศพ เมื่อใด?

มาตรา 150 ในกรณีที่จะต้องมีการชันสูตรพลิกศพ ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่กับแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ซึ่งได้รับวุฒิบัตรหรือได้รับหนังสืออนุมัติจากแพทยสภา ทำการชันสูตรพลิกศพโดยเร็ว ถ้าแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ดังกล่าวไม่มีหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แพทย์ประจำโรงพยาบาลของรัฐปฏิบัติหน้าที่ ถ้าแพทย์ประจำโรงพยาบาลของรัฐไม่มีหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แพทย์ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ ถ้าแพทย์ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไม่มีหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แพทย์ประจำโรงพยาบาลของเอกชนหรือแพทย์ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ขึ้นทะเบียนเป็นแพทย์อาสาสมัครตามระเบียบของกระทรวงสาธารณสุขปฏิบัติหน้าที่ และในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้แพทย์ประจำโรงพยาบาลของเอกชนหรือแพทย์ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมผู้นั้นเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ทั้งนี้.....

1. พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่
กับ
 2. แพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ หรือ แพทย์ประจำโรงพยาบาลของรัฐ หรือ แพทย์ประจำ
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือ แพทย์อาสาสมัครที่ขึ้นทะเบียน
- เป็นการสอบสวนการตาย และชี้ขาดพฤติการณ์ที่ทำให้ตาย ซึ่ง
 - ขึ้นกับการวินิจฉัยเหตุตาย
 - จึงต้องมีแพทย์

ไม่ออกชั้นสูตรพลิกศพได้หรือไม่?

- **มาตรา 150 ทวิ วรรคแรก** ผู้ใดกระทำการใดๆ แก่ศพหรือสภาพแวดล้อมในบริเวณที่พบศพก่อนการชันสูตรพลิกศพเสร็จสิ้น ในประการที่น่าจะทำการชันสูตรพลิกศพหรือผลทางคดีเปลี่ยนแปลงไป เว้นแต่จำเป็นต้องกระทำเพื่อป้องกันอันตรายแก่อนามัยของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ต้องระวางโทษ
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมชันสูตรพลิกศพตามมาตรา 148 (3) (4) และ (5) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2550
 - มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล หรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ที่ผ่านการอบรมทางนิติเวชศาสตร์ไปร่วมชันสูตรพลิกศพในที่เกิดเหตุแทน = เป็นตัวแทนของแพทย์
 - เฉพาะความตายตามมาตรา 148 (3) (4) และ (5) (ตามม.7 พรบ.แก้ไขป.วิ.อ. ฉ.21 2542)
 - ขยายระยะเวลาการอนุโลมให้แพทย์มอบหมายตัวแทนไปได้โดยออกเป็นพรฎ. ล่าสุดเป็นฉ.4 (2565) ขยายตั้งแต่ 1 ม.ค. 66 – 31 ธ.ค. 70

การตายผิดธรรมชาติชนิดพิเศษ

- ความตายที่เกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ – ตายผิดธรรมชาติที่เกิดจากเจ้าพนักงานกระทำ (วิสามัญฆาตกรรม)
- การตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ (death in custody) - ทั้งที่ตายผิดธรรมชาติและตายตามธรรมชาติแต่เกิดในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานเช่น ในระหว่างถูกควบคุมตัวในสถานการณ์ต่างๆ ถูกกักขัง หรือถูกจำคุก เป็นต้น
- นอกจากคุ้มครองสิทธิของผู้ตายแล้ว ยังมีเจตนารมณ์ เพื่อตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐด้วย
- เพิ่มเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ชั้นสูตรพลีกศพร้อม อีก 2 ฝ่าย

มาตรา 150 วรรค 3

ในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ให้พนักงานอัยการและพนักงานฝ่ายปกครองตำแหน่งตั้งแต่ระดับปลัดอำเภอหรือเทียบเท่าขึ้นไปแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่เป็นผู้ชั้นสูงสุดพลิกศพร่วมกับพนักงานสอบสวนและแพทย์ตามวรรคหนึ่ง และให้นำบทบัญญัติในวรรคสองมาใช้บังคับ

- มาตรา 150 วรรค 2

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนแจ้งแก่ผู้มีหน้าที่ไปทำการ
ชั้นสูตรพลิกศพทราบ และก่อนการชั้นสูตรพลิกศพ ให้พนักงานสอบสวนแจ้ง
ให้สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล หรือ
ญาติของผู้ตายอย่างน้อยหนึ่งคนทราบเท่าที่จะทำได้

หน้าที่ของผู้ชันสูตรฯ

มาตรา 154 ให้ผู้ชันสูตรพลิกศพทำความเห็นเป็นหนังสือแสดงเหตุ
และพฤติการณ์ที่ตาย ผู้ตายคือใคร ตายที่ไหน เมื่อใด ถ้าตายโดยคน
ทำร้าย ให้กล่าวว่าใครหรือสงสัยว่าใครเป็นผู้กระทำผิดเท่าที่จะทราบ
ได้

หัวข้อที่ต้องตอบคำถาม และความสำคัญ

1. ผู้ตายเป็นใคร ➤ ข้อมูลภายนอก ผ่าศพตรวจ ตรวจทางการพิสูจน์หลักฐาน ตรวจทางห้องปฏิบัติการ
2. สถานที่ตาย ➤ ความเห็นจากข้อมูลอื่น
3. เวลาตาย ➤ การประมาณเวลาตายจากการเปลี่ยนแปลงภายหลังตาย
4. สาเหตุการตาย ➤ การวินิจฉัย: ประวัติ ข้อมูล การตรวจศพ การผ่าศพ การตรวจทางห้องปฏิบัติการ
5. พฤติการณ์การตาย ➤ การสังเคราะห์จากข้อมูลต่างๆ
6. ผู้ทำให้ตาย ➤ ความเห็นทางนิติเวชศาสตร์เกี่ยวกับกลไกการบาดเจ็บหรือสารพิษ และข้อมูลทางการพิสูจน์หลักฐาน หรือทางห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง การสอบสวนของตำรวจ

ประเด็นการตรวจศพแพทย์

1. **Personal identification:** การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล
2. **Postmortem change:** การประมาณเวลาตาย (postmortem interval: PMI) จากการเปลี่ยนแปลงภายหลังตาย
3. **Cause of death:** สาเหตุการตาย
 - มีร่องรอยของการบาดเจ็บหรือไม่
 - มีข้อมูลหรือข้อสงสัยว่าเกิดจากสารพิษหรือยาหรือสารเคมี หรือไม่

Identification

ประเภทของการตรวจพิสูจน์	ชนิดของข้อมูลการตรวจพิสูจน์	วิธีการเปรียบเทียบข้อมูล	ระดับของความน่าเชื่อถือ
ข้อมูลที่แสดงความน่าจะเป็น (Presumptive identification data)	1. ลักษณะภายนอกโดยทั่วไปที่ไม่จำเพาะ (Non-specific general appearance & biological profile)	ข้อมูลในข้อ 1. ถึง 3. สามารถใช้เปรียบเทียบโดยการจดจำได้ของผู้ที่รู้จักคุ้นเคย หรือจากภาพถ่าย (Visual recognition)	☆
	2. ขาวของเครื่องใช้ติดตัว (Personal effects or belongings)		
	3. ลักษณะหรือตำหนิของร่างกายจากภายนอก (Physical effects of the external body appearance)	ข้อมูลในข้อ 1. ถึง 3. สามารถใช้เปรียบเทียบโดยการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้อัตโนมัติหรือที่มืออยู่อย่างง่าย (Simple comparative matching)	☆☆
	4. ลักษณะหรือผลจากการตรวจทางมานุษยวิทยากายวิภาคจำเพาะ (Specific anthropological profile)		
	5. ลักษณะทางกายวิภาค หรือร่องรอยทางพยาธิสภาพหรือการรักษาโรคบางชนิดจากการตรวจร่างกายและผ่าศพ (Anatomical or medical data retrieved from an autopsy)	ข้อมูลในข้อ 4. และ 5. สามารถใช้เปรียบเทียบโดยนักวิทยาศาสตร์ หรือผู้ที่เชี่ยวชาญเฉพาะทางกับข้อมูลที่ได้มาหรือข้อมูลทางการแพทย์ที่มีอยู่ (Scientific comparative matching)	☆☆☆
ข้อมูลที่สามารถยืนยันได้ (Positive identification data)	6. การตรวจลายพิมพ์นิ้วมือ นิ้วเท้า ผ่ามือ และฝ่าเท้า (Fingerprints)	ข้อมูลในข้อ 6. ถึง 8. สามารถใช้เปรียบเทียบโดยนักวิทยาศาสตร์ผู้เชี่ยวชาญกับข้อมูลที่มีอยู่แล้วโดยไม่อาจบิดเบือนได้ง่ายๆ (Highly scientific comparative matching)	☆☆☆☆
	7. การตรวจทางทันตกรรม (Odontological data)		
	8. การตรวจลักษณะทางพันธุกรรม (Genetic profile or markers)		

1. **PM rigidity:** posture, joint distribution, level of contraction
2. **PM lividity:** position, appearance, development
3. **Decomposition:** TDS-assisted (Tropical Decomposition Score)

PM estimation

การตรวจ	ผลการตรวจ	การแปลผล	หมายเหตุ
ภาวะเลือดตกสู่ที่ต่ำ (livor mortis)	เริ่มมองเห็นได้	ศพอยู่ในท่าทางดังกล่าวประมาณ 1 ชั่วโมง	อาจจะคลาดเคลื่อนได้มากขึ้นกับอุณหภูมิ โดยเฉพาะระยะเวลาที่ fix
	กระจายทั่วบริเวณและยังกดจาง	ศพอยู่ในท่าทางดังกล่าวประมาณ 2-8 ชั่วโมง	
	สีเข้มขึ้น กระจายเต็มจนล้นสูงขึ้น และกดจางได้ยาก	ศพอยู่ในท่าทางดังกล่าวประมาณ 8-10 ชั่วโมง	
	กดไม่จาง (fix)	ศพอยู่ในท่าดังกล่าวกว่า 10 ชั่วโมง	
ภาวะแข็งตัวของศพ (rigor mortis)	ขากรรไกร เริ่มแข็ง	เสียชีวิตมาประมาณ 2 ชั่วโมงขึ้นไป	การเปลี่ยนท่าทางของศพ การตัดting กล้ามเนื้อ หรือกรณีกระดูกแขนขาหัก หรือกรณีที่มีข้อยึดติดอยู่เดิม หรือมีปัจจัยอื่นๆ เช่น อุณหภูมิ การออกกำลัง อาจทำให้การประมาณการดังกล่าวคลาดเคลื่อนได้
	ขากรรไกร คอ ข้อมือ และข้อศอก แข็ง	เสียชีวิตมาประมาณ 2-4 ชั่วโมง	
	ข้อเท้า และหัวเข่า แข็ง	เสียชีวิตมาประมาณ 4-6 ชั่วโมง	
	แข็งเกือบเต็มที่	เสียชีวิตมาประมาณ 6-8 ชั่วโมง	
	ศพแข็งตัวเต็มที่ (เมื่อเลย 10 ชั่วโมง อาจจะพบการอ่อนตัว)	เสียชีวิตมาประมาณ 8-12 ชั่วโมง	

Tropical Decomposition Score (TDS)

$$\text{TDS} = (\text{aH}) + (\text{aT}) + (\text{aL}) + \text{b} + \text{c} + \text{d} + \text{e}$$

- a** = Discoloration of skin:
Head (**aH**), Trunk (**aT**), Limbs (**aL**)
- b** = Bloating
- c** = Skin bleb and slippage
- d** = Hair loss
- e** = Skeletonization

95% CI of TDS (overall range)	PMI (hr.)
22-23 (10-28)	48-72
32-33 (29-32)	96-120
36-37 (22-37)	>120-144
37-38 (>37)	>144-168

a: 1=none, 2=pink, 3=marbling, 4=green, 5=starting black, 6=black, 7=grey, 8=brown and starting to dry

b: 1=none, 2=starting to bloat, 3=full bloating, 4=partial deflated, 5= fully deflated

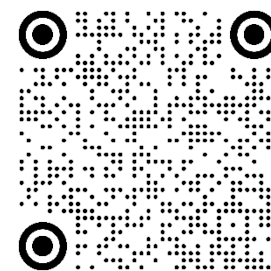
c: 1=none, 2=few bleb/no slippage, 3=generalized bleb/mild slippage (<50% BSA), 4=moderate slippage (50-75% BSA), 5=full slippage (>75% BSA)

d: 1=none, 2=detectable loss

e: 1=none, 2=facial bony exposure ≤ 25%, 3=facial bony exposure ≤ 50%, 4=facial bony exposure ≤ 75%, 5=total facial bony exposure, 6-9 =extremity exposure of subcutaneous/muscle and tendon/ligament and tenure tissue/bone, 10=full skeletonization

Meewuttisom K. & Poriswanish N. *JFPAT*, 2014;8(2): 112-126.

https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14456/jfpat.2014.9

- นอกจากการตรวจเพื่อบันทึกข้อมูลเพื่อระบุเอกลักษณ์บุคคล และการเปลี่ยนแปลงภายหลังตายแล้ว แพทย์ต้องวินิจฉัยเหตุตาย
- หลักการตรวจและวินิจฉัยเหตุตาย ต้องคิดถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย
 1. มีสาเหตุที่ผิดธรรมชาติหรือไม่: ตรวจหาร่องรอยการบาดเจ็บ ตรวจหาสาเหตุทางพิษวิทยา
 2. ถ้าไม่คิดว่าเป็นเรื่องที่ผิดธรรมชาติ: ชักประวัติ ตรวจร่างศพ และดูเอกสารทางการแพทย์ที่มีหรือการรักษา เพื่อสันนิษฐานสาเหตุตายเท่าที่ทำได้
 3. ถ้ามีร่องรอยหรือข้อสงสัยว่าจะเกิดจากเหตุที่ผิดธรรมชาติ: ตรวจศพโดยละเอียด รวมถึงสอบถามประวัติ เพื่อหาข้อมูลที่ละประเด็นให้ได้มากที่สุด

- การดู คลำ และขยับ
- การตรวจด้วยเครื่องมืออื่น เช่น ภาพถ่ายรังสี เป็นต้น
- หากว่ารายนั้นได้รับการตรวจรักษาในโรงพยาบาลมาก่อน ก็อาจจะมีผลการตรวจต่าง ๆ เพื่อช่วยวินิจฉัย

ประเด็นเรื่องการบาดเจ็บ

- มีการบาดเจ็บอะไรบ้าง
- เกิดขึ้นก่อนหรือหลังการตาย
- เป็นสาเหตุตายได้หรือไม่
- อธิบายหรือเข้ากันกับเหตุการณ์หรือสถานที่พบศพหรือไม่
- มีกลไกของการบาดเจ็บอย่างไรบ้าง
- การบาดเจ็บตำแหน่งใดเกิดขึ้นก่อน
- มีลักษณะพิเศษ หรือจำเพาะที่ต้องตรวจค้นหรือไม่ และตรวจจากอะไรบ้าง รวมถึงต้องส่งสิ่งส่งตรวจอะไรบ้าง
- ลักษณะทางพยาธิสรีระอย่างไร หรือผู้ตายสามารถทำอะไรต่อไปได้บ้าง หลังจากได้รับบาดเจ็บ และทำได้หรือมีชีวิตรอดอยู่นานเท่าใด
- มีวัตถุพยานที่จะต้องเก็บและส่งตรวจหรือไม่ และจะต้องทำอย่างไร

ประเด็นเรื่องสารพิษ

- ผู้ตายน่าจะได้รับสารพิษใด → การตรวจสถานที่เกิดเหตุ
- ได้รับมากหรือน้อยเพียงใด → การตรวจสถานที่เกิดเหตุ
- ได้รับทางใด → การตรวจสถานที่เกิดเหตุ
- ทำให้เกิดอาการใด → การตรวจสถานที่เกิดเหตุ
- เป็นสาเหตุตายได้หรือไม่
- ได้รับมานานเท่าใด
- พบสารพิษเหล่านั้นจากที่ใด หรือสงสัยว่าจะมีอยู่ที่ใดบ้าง → การตรวจสถานที่เกิดเหตุ
- จะตรวจยืนยันได้อย่างไร

1. กล้องถ่ายภาพ
2. ถุงมือ หรือ อุปกรณ์ป้องกันการติดเชื้อหรือปนเปื้อน
3. ปากกาสำหรับเขียน
4. เทปวัดความยาว และไม้บรรทัด
5. แบบรายงานการชันสูตรพลิกศพ พร้อมวัสดุสำหรับสำเนา เช่น กระดาษคาร์บอน และแผ่นรองเขียน (หรืออาจจะเขียนที่รพ.แล้วค่อยถ่ายสำเนาเก็บไว้)
6. ไฟฉาย
7. เครื่องมือสื่อสาร เช่น วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์เคลื่อนที่
8. กระดาษเปล่าสำหรับทำแผนผัง
9. อาจมี ปากคิ๊บ ถุงพลาสติก หรือซองสำหรับใส่วัตถุพยาน และเทปสำหรับเขียน label วัตถุพยาน

เมื่อชั้นสูตรพลิกศพจนเสร็จสิ้น

- การชั้นสูตรพลิกศพสามัญ

มาตรา 150 วรรคแรก (ต่อ)

.....ทั้งนี้ ให้พนักงานสอบสวนและแพทย์ดังกล่าวทำบันทึกรายละเอียดแห่งการชั้นสูตรพลิกศพทันที และให้แพทย์ดังกล่าวทำรายงานแนบท้ายบันทึกรายละเอียดแห่งการชั้นสูตรพลิกศพด้วยภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเรื่อง ถ้ามีความจำเป็นให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน แต่ต้องบันทึกเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาทุกครั้งไว้ในสำนวนชั้นสูตรพลิกศพ รายงานดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนชั้นสูตรพลิกศพ และในกรณีที่ความตายมิได้เป็นผลแห่งการกระทำผิดอาญา ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนชั้นสูตรพลิกศพไปยังพนักงานอัยการเมื่อเสร็จสิ้นการชั้นสูตรพลิกศพโดยเร็วและให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไปตามมาตรา 156

มาตรา 156 ให้ส่งสำนวนชั้นสูตรพลิกศพในกรณีที่ความตายมิได้เป็นผลแห่งการกระทำผิดอาญาไปยังข้าหลวงประจำจังหวัด

การชั้นสูตรพลิกศพวิสามัญ

- มาตรา 150 วรรค 4 และ 5

เมื่อได้มีการชั้นสูตรพลิกศพตามวรรคสามแล้ว ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้พนักงานอัยการเข้าร่วมกับพนักงานสอบสวนทำสำนวนชั้นสูตรพลิกศพให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งถ้ามีความจำเป็นให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันแต่ต้องบันทึกเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาทุกครั้งไว้ในสำนวนชั้นสูตรพลิกศพ

เมื่อได้รับสำนวนชั้นสูตรพลิกศพแล้ว ให้พนักงานอัยการทำคำร้องขอต่อศาลชั้นต้นแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่ เพื่อให้ศาลทำการไต่สวนและทำคำสั่งแสดงว่าผู้ตายคือใคร ตายที่ไหน เมื่อใด และถึงเหตุและพฤติการณ์ที่ตาย ถ้าตายโดยคนทำร้ายให้กล่าวหาใครเป็นผู้กระทำร้ายเท่าที่จะทราบได้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวน ถ้ามีความจำเป็น ให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน แต่ต้องบันทึกเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาทุกครั้งไว้ในสำนวนชั้นสูตรพลิกศพ

- ประกอบ มาตรา 155/1 รายละเอียดของหน้าที่ระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการ และ มาตรา 150 วรรค 7-11 กระบวนการไต่สวนของศาล

การเขียนรายงานชั้นสูตรพลิกศพ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
รายงานการชันสูตรพลิกศพ

ที่ _____ สาขา _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ชื่อผู้ตาย _____ อายุ _____ ปี เพศ _____

เชื้อชาติ _____ สัญชาติ _____ ศาสนา _____

ชื่อบิดา _____ ชื่อมารดา _____

ที่อยู่ _____ หมู่บ้าน _____ ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____

บิดา _____ มารดา _____

ชื่อผู้แจ้ง _____ ที่อยู่ _____

ชื่อผู้ชันสูตร _____

ชื่อและตำแหน่งแพทย์ผู้ชันสูตร _____

สถานที่ชันสูตร _____

วันที่ชันสูตร _____

ผู้ชันสูตร _____

(ลงชื่อ) _____

(ลงชื่อ) _____

(ลงชื่อ) _____

(ลงชื่อ) _____

หน้า ๑ - ๑ หน้า ๑

รายงานของตำรวจที่ใช้เป็นบันทึกรายละเอียดฯ

(๒)

ความเห็นของแพทย์หรือพนักงานแยกตัว

1

๒. สอดคล้องกับประวัติหรือไม่

2

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

(ลงชื่อ) _____ แพทย์

หมายเหตุ เมื่อมีเอกสารของแพทย์หรือพนักงานแยกตัวได้ทราบ ให้แนบเอกสารความเห็นนี้ให้ศาลทราบเป็นหลักฐาน

แบบรายงานของแพทย์ที่ตำรวจมีให้ทางด้านหลัง

ตัวอย่างรายงานของแพทย์

สิ่งที่แพทย์ได้ตรวจ

1. สภาพภายนอก: ศพชายไทยวัยหนุ่ม รูปร่างสันทนต์ สวมเสื้อยืดคอปกสีเทา กางเกงขายาวสีเข้ม คาดเข็มขัดหนัง และสวมรองเท้าผ้าใบ พบรอยสักอักขระยันต์สีเขียวบริเวณต้นแขนขวา และกลางหลัง พบรูฉีกขาดบริเวณหน้าอกเสื้อด้านขวาและกลางด้านหลังของเสื้อ เสื้อเปื้อนคราบเลือด โดยศพนอนหงายบนพื้นและพบกองเลือดอยู่โดยรอบศพ
2. การเปลี่ยนแปลงภายหลังตาย: ศพแข็งตัวบริเวณขากรรไกร คอ และข้อมือทั้งสองข้าง ข้อศอกแข็งตัวปานกลาง ส่วนข้ออื่นๆยังไม่พบว่าแข็งตัว พบการตกของเลือดลงต่ำภายหลังตายลักษณะเป็นหย่อมสีแดงคล้ำบริเวณหลัง เพิ่งเริ่มเกิดขึ้น
3. ตรวจร่างกาย พบบาดแผลฉีกขาดบริเวณหน้าอกด้านขวา โดยมีคราบสีเทาจางๆและจุดเลือดออกเล็กๆรอบบาดแผล และพบบาดแผลฉีกขาดบริเวณกลางหลัง ไม่พบบาดแผลอื่นๆ

สาเหตุการตาย: บาดแผลกระสุนปืนเข้าร่างกาย

ให้จัดการศพโดย: ส่งศพตรวจ

จะจัดการกับศพอย่างไร?

มาตรา 151 ในเมื่อมีการจำเป็นเพื่อพบเหตุของการตาย เจ้าพนักงานผู้ทำการชันสูตรพลิกศพมีอำนาจสั่งให้ผ่าศพแล้วแยกธาตุส่วนใด หรือจะให้ส่งทั้งศพหรือบางส่วนไปยังแพทย์หรือพนักงานแยกธาตุของรัฐบาลก็ได้

ดุลยพินิจเรื่องความจำเป็น?

1. เจตนารมณ์ของกฎหมายคืออะไร
2. ตอบคำถามได้มากน้อยเพียงใด
3. ความจำเป็นที่ต้องตอบคำถามนั้น
4. ศพที่ไม่มีญาติรับไป
5. ศพที่มีประเด็นทางศาสนาและวัฒนธรรม

เหตุของการตาย?

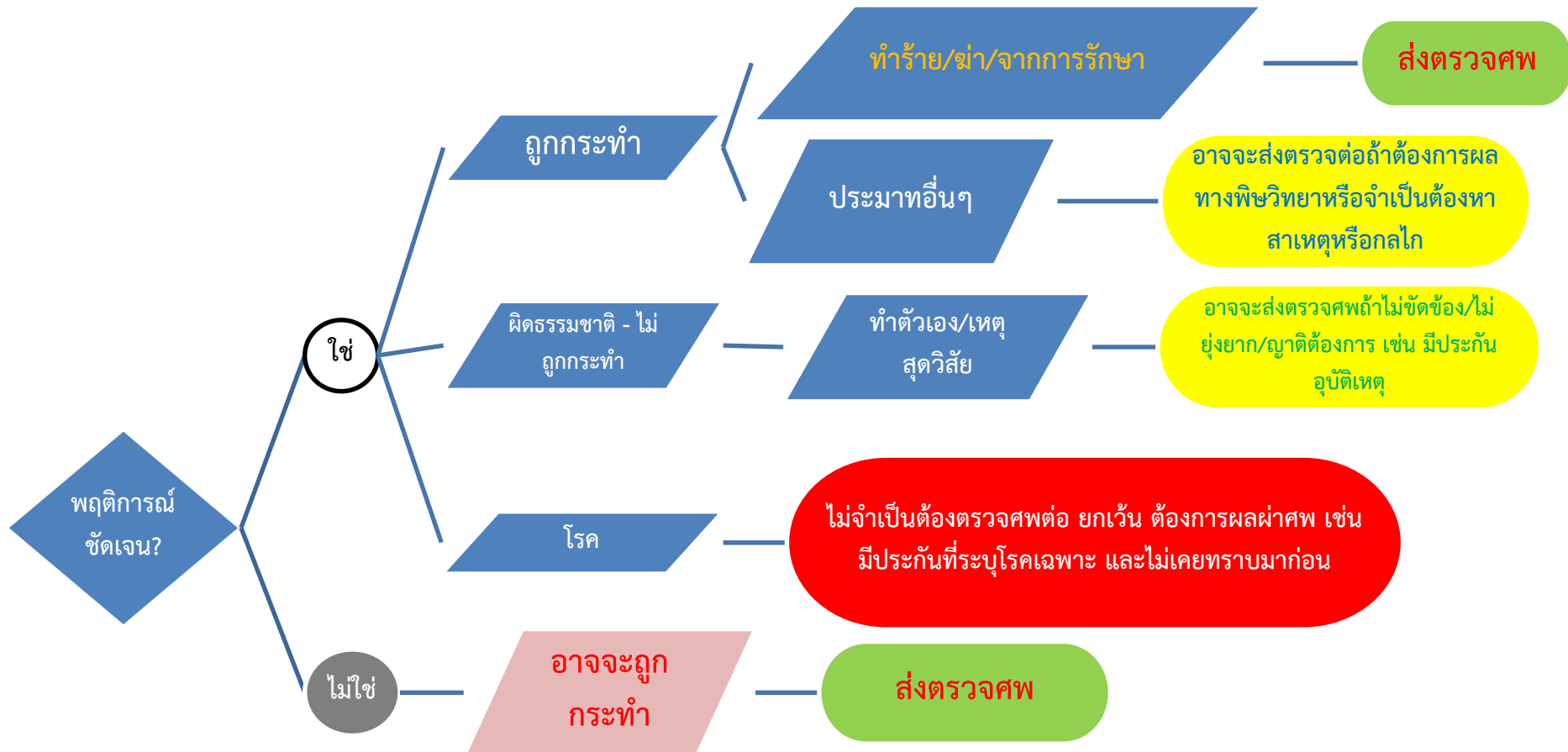
- ศพที่ตายจากกระสุนปืนเข้าศีรษะ – ทราบเหตุตายหรือไม่?
- ศพที่หมดสติที่บ้านและตายก่อนมาถึงโรงพยาบาล เชื่อว่าป่วยตาย หรือตายตามธรรมชาติ – ต้องทราบเหตุตายที่ชัดเจนหรือไม่?
- เหตุของการตาย (ม.151) กับ เหตุที่ตาย (ม.154) คืออะไร?
- คำถามอื่น นอกจากเหตุที่ตาย ตอบได้อย่างไร โดยเฉพาะ พฤติการณ์ที่ตาย และ ผู้ใดทำให้ตาย?

1. ระบุพฤติการณ์ได้หรือไม่?
 - สาเหตุการตาย มีแนวโน้มที่จะผิดธรรมชาติ
 - อายุน้อย ไม่เคยเจ็บป่วย
 - ศพเปลี่ยนสภาพไปมาก
2. ถ้าถูกผู้อื่นทำให้ตาย
 - กรณีถูกทำร้ายหรือฆาตกรรม: เก็บวัตถุพยานหรือตรวจทางห้องปฏิบัติการ พิสูจน์หากกลไก
 - กรณีทำโดยประมาท เช่น อุบัติเหตุจราจร: เก็บวัตถุพยานหรือตรวจทางห้องปฏิบัติการ พิสูจน์หากกลไก
 - จากการรักษาพยาบาล?
3. ถ้าฆ่าตัวตาย
4. ถ้าตายโดยอุบัติเหตุ
5. ถ้าตายด้วยโรค
 - ต้องหาสาเหตุเพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่น ประกันชีวิต?

สรุปแนวทางการใช้ดุลยพินิจ

ถูกกระทำ = มีผู้กระทำผิด ไม่ว่าเจตนาหรือไม่

การใช้อำนาจสอบสวน

- **มาตรา 155** ให้นำบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้อันว่าด้วยการสอบสวนมาใช้แก่การชั้นสูตรพลิกศพโดยอนุโลม
ให้นำบทบัญญัติในมาตรา 172 ตี มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การไต่สวนของศาลตามมาตรา 150 ในคดีที่พยานเป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี
- **มาตรา 153** ถ้าศพฝังไว้แล้ว ให้ผู้ชั้นสูตรพลิกศพจัดให้ชุดศพขึ้นเพื่อตรวจดู เว้นแต่จะเห็นว่าไม่จำเป็นหรือจะเป็นอันตรายแก่นามัยของประชาชน
- **มาตรา 244** ถ้าศาลหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่เห็นจำเป็นเนื่องในการไต่สวนมูลฟ้อง พิจารณา หรือสอบสวน ที่จะต้องตรวจสอบ แม้ว่าจะได้บรรจุหรือฝังแล้วก็ตาม ให้มีอำนาจสั่งให้เอาศพนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจได้ แต่การกระทำตามคำสั่งดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงหลักทางศาสนาและไม่ก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงอย่างอื่น
- สามารถขออุกเอกสารหรือเวชระเบียนได้

- คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 408/2517 กับระเบียบการชันสูตรพลิกศพของกรมตำรวจ ข้อ 319 วรรคท้าย และหนังสือของสำนักจุฬาราชมนตรีที่ สพ. 223/2541
- คำสั่งแรกสิ้นผลทางกฎหมายไปแล้ว ส่วนหนังสือฉบับหลังไม่มีสภาพบังคับ
- **ขอร้อง**ให้ละเว้นการผ่าหรือทำลายส่วนของศพให้มากที่สุด หากไม่จำเป็น และสมควร รีบตรวจชันสูตรพลิกศพโดยเร็วเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การประกอบพิธีทางศาสนา
- หากว่ามีเหตุจำเป็น ก็สามารถสั่งให้ผ่าศพได้ เพราะหลักศาสนาอิสลามนั้นให้ความสำคัญ จำเป็นของกฎหมายบ้านเมืองอยู่เหนือหลักความเคารพและให้เกียรติต่อร่างผู้ตาย

หนังสือรับรองการตาย

- เป็นหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร
- เจ้าบ้านหรือผู้พบศพต้องแจ้งต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่คนตายภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่เวลาตาย หรือเวลาที่พบศพ หรือการชันสูตรพลิกศพเสร็จสิ้น
- ต้องการหนังสือรับรองการตาย
- ผู้มีหน้าที่ออกหนังสือรับรองการตาย คือ แพทย์ที่เกี่ยวข้องกับการตายนั้นได้แก่
 1. แพทย์ผู้รักษาพยาบาลก่อนตายหรือคณะแพทย์ผู้ทำหน้าที่วินิจฉัย เช่น การตายที่ขอผ่าศพตรวจ หรือตรวจบางส่วนเพิ่มเติมจนได้ข้อสรุป (ทร.4/1 ตอนที่ 1)
 2. แพทย์ผู้ชันสูตรพลิกศพ หรือแพทย์ผู้มีหน้าที่ผ่าตรวจศพตามกฎหมาย เมื่อการชันสูตรพลิกศพเสร็จสิ้นลงโดยไม่ได้ส่งศพเพื่อไปตรวจพิสูจน์ต่อ (ทร.4)

ตัวอย่างของหนังสือรับรองการตาย

 หนังสือรับรองการตาย หรือสถานพยาบาล			
สถานพยาบาลที่ออกหนังสือรับรองการตาย หรือสถานพยาบาล ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด วันที่ เดือน พ.ศ.			
1. ชื่อตัว ชื่อสกุล	1.2 เลขประจำตัวประชาชน	1.3 เพศ	
2. ชื่อตัว ชื่อสกุล	2.2 เลขประจำตัวประชาชน	2.3 เพศ	
3. ชื่อตัว ชื่อสกุล	3.2 เลขประจำตัวประชาชน	3.3 เพศ	
4. ชื่อตัว ชื่อสกุล	4.2 เลขประจำตัวประชาชน	4.3 เพศ	
5. ชื่อตัว ชื่อสกุล	5.2 เลขประจำตัวประชาชน	5.3 เพศ	
6. หมายเหตุ (กรณีการตายโดยธรรมชาติ โปรดระบุว่าเป็น SUICIDE, HOMICIDE หรือ ACCIDENT ประเภทใด)			
7. หมายเหตุ (กรณีการตายโดยอุบัติเหตุ โปรดระบุว่าเป็น SUICIDE, HOMICIDE หรือ ACCIDENT ประเภทใด)			
8. หมายเหตุ (กรณีการตายโดยอุบัติเหตุ โปรดระบุว่าเป็น SUICIDE, HOMICIDE หรือ ACCIDENT ประเภทใด)			
9. หมายเหตุ (กรณีการตายโดยอุบัติเหตุ โปรดระบุว่าเป็น SUICIDE, HOMICIDE หรือ ACCIDENT ประเภทใด)			
10. หมายเหตุ (กรณีการตายโดยอุบัติเหตุ โปรดระบุว่าเป็น SUICIDE, HOMICIDE หรือ ACCIDENT ประเภทใด)			

ข้อเสนอแนะฐานสาเหตุการตาย โดยแพทย์ (ได้จากการสอบถามข้อมูลจากญาติผู้ตาย หรือผู้รู้รายละเอียด หรือประวัติการรักษาในสถานพยาบาล ซึ่งผู้สันนิษฐานอาจมิได้พบศพ) สาเหตุการตายในเอกสารฉบับนี้ ไม่สามารถนำไปใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีทางแพ่ง / อาญาได้		
สาเหตุการตาย	1. โรคที่เป็นสาเหตุการตาย (เขียนเป็นภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ (CAPITAL LETTER) ห้ามใช้คำย่อ) a) (due to) b) (due to) c) (due to) d) (กรณีการตายโดยธรรมชาติ โปรดระบุว่าเป็น SUICIDE, HOMICIDE หรือ ACCIDENT ประเภทใด)	ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มเป็นโรคจนกระทั่งเสียชีวิต
	2. โรคหรือภาวะอื่นที่เป็นต้นเหตุ.....	
	3. โรคหรือภาวะอื่นที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุการตาย (ในกรณีที่มีโรคหรือภาวะอื่นที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุการตาย) (ให้เขียนเพียงโรคหรือภาวะเดียวเท่านั้นโดยเขียนเป็นภาษาไทย).....	
	4. หากผู้เสียชีวิตเป็นสตรี ☐ ไม่ตั้งครรภ์ ☐ กำลังตั้งครรภ์..... สัปดาห์ขณะเสียชีวิต ☐ เพิ่งสิ้นสุดการตั้งครรภ์ไม่เกิน 6 สัปดาห์ ☐ ไม่ทราบ	
ลงชื่อ ผู้สันนิษฐานสาเหตุการตาย (.....) ** กรณีที่ไม่มีโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลอยู่ห่างไกล ให้สาธารณสุขอำเภอหรือหัวหน้าสถานีอนามัยเป็นผู้ให้สาเหตุการตาย โดยลงรายการเฉพาะข้อ 3,4 เท่านั้น		หมายเหตุ: สาเหตุการตายที่ระบุไว้บนใบรับรองการตายฉบับนี้ ระบุไว้ตามกฎหมายว่าด้วย จำนวนโรคระหว่างประเทศ เพื่อรวบรวมข้อมูลทะเบียนราษฎร, ทำสถิติ การตายของประเทศและใช้ในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาด้าน สาธารณสุขเท่านั้น จึงอาจแตกต่างจากใบรับรองทางกฎหมายชนิดอื่น (เช่น ใบขึ้นสูทศพิกศพ) ได้

- ส่วนที่ 1 เป็นไปตามแบบสากลขององค์การอนามัยโลก เพื่อการจัดทำสถิติชีพ
- ส่วนที่ 2 มีเฉพาะของประเทศไทยที่ให้เขียนชื่อโรคเป็นภาษาไทยสำหรับพิมพ์ลงในมรณบัตรและข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งครุฑกรณีผู้เสียชีวิตเป็นสตรี หรือข้อมูลการสิ้นสุดการตั้งครุฑ (หลังแท้งหรือหลังคลอด) ในเวลาไม่เกิน 6 สัปดาห์

การระบุสาเหตุการตายเพื่อลงรหัสโรค

สาเหตุการตาย	1. โรคที่เป็นสาเหตุการตาย (เขียนเป็นภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ (CAPITAL LETTER) ห้ามใช้คำย่อ) (due to) a) (due to) b) (due to) c) (due to) d) (กรณีการตายผิดธรรมชาติ โปรดระบุว่าเป็น SUICIDE, HOMICIDE หรือ ACCIDENT ประเภทใด) 2. โรคหรือภาวะอื่นที่เป็นต้นเหตุหนุน.....	ระยะเวลาดังแต่เริ่มเป็นโรคจนกระทั่งเสียชีวิต
	3. โรคหรือภาวะที่ให้เจ้าหน้าที่ทะเบียนราษฎรคัดลอกลงในช่อง "สาเหตุการตาย" ในมรณบัตร ** เป็นสาระสำคัญที่ต้องระบุให้นายทะเบียนออกมรณบัตรได้ ** (ให้เขียนเพียงโรคหรือภาวะเดียวเท่านั้นโดยเขียนเป็นภาษาไทย)..... 4. หากผู้เสียชีวิตเป็นสตรี ☐ ไม่ตั้งครรภ์ ☐ กำลังตั้งครรภ์.....สัปดาห์ขณะเสียชีวิต ☐ เพิ่งสิ้นสุดการตั้งครรภ์ไม่เกิน 6 สัปดาห์ ☐ ไม่ทราบ	

- ตามบัญชีจำแนกโรคระหว่างประเทศ (ICD): ไม่ลง mode of death (แต่มีข้อยกเว้น)
- ผลอยู่ก่อนเหตุ และเหตุสุดท้ายมีความหมายมากที่สุด เพราะเป็นต้นเหตุ
- สาเหตุที่อาจจะเกี่ยวข้องกัน เป็นเหตุหนุน
- การตายผิดธรรมชาติ จะมีต้นเหตุเป็นพฤติกรรม (external causes of mortality)

Google

icd 10 online

All Shopping Images News Videos More Tools

About 141,000,000 results (0.40 seconds)

<https://icd.who.int/browse10>

and Related Health Problems 10th - ICD-10 Version:2016

ICD-10 Online contains the ICD-10 (International Classification of Diseases 10th Revision)

<https://icd.who.int/browse10>

ICD-10 Version:2019

ICD-10 Online contains the ICD-10 (International Classification of Diseases 10th Revision)

<http://thcc.or.th> ICD-10TM - Translate this page

ICD-10-TM Online - ศูนย์มาตรฐานรหัสและข้อมูลสุขภาพแห่งชาติ

ศูนย์มาตรฐานรหัสและข้อมูลสุขภาพแห่งชาติ ICD-10-TM Online ICD-10-TM 2016 Vol.1.

<http://www.thcc.or.th> ICD-10TM ICD-10TM

ICD-10 TM Online ---Volum.1

ICD-10 TM Online. International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems 10th Revision Version for 2007.

https://www.cdc.gov/nchs/icd/icd10cm_browserool

ICD-10-CM - Browser Tool - CDC

The National Center for Health Statistics ICD-10-CM Browser tool is here

<https://icd10cmtool.cdc.gov/> This user-friendly web-based ... Online user's guide.

ICD-10 Version:2019

Search [Advanced Search]

ICD-10

Versions - Languages

Info

ICD-10 Version:2019

- ▶ I Certain infectious and parasitic diseases
- ▶ II Neoplasms
- ▶ III Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism
- ▶ IV Endocrine, nutritional and metabolic diseases
- ▶ V Mental and behavioural disorders
- ▶ VI Diseases of the nervous system
- ▶ VII Diseases of the eye and adnexa
- ▶ VIII Diseases of the ear and mastoid process
- ▶ IX Diseases of the circulatory system
- ▶ X Diseases of the respiratory system
- ▶ XI Diseases of the digestive system
- ▶ XII Diseases of the skin and subcutaneous tissue
- ▶ XIII Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue
- ▶ XIV Diseases of the genitourinary system
- ▶ XV Pregnancy, childbirth and the puerperium
- ▶ XVI Certain conditions originating in the perinatal period
- ▶ XVII Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities
- ▶ XVIII Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified
- ▶ XIX Injury, poisoning and certain other consequences of external causes
- ▶ XX External causes of morbidity and mortality
- ▶ XXI Factors influencing health status and contact with health services
- ▶ XXII Codes for special purposes
 - ▶ U00-U49 Provisional assignment of new diseases of uncertain etiology or emergency use
 - ▶ U82-U85 Resistance to antimicrobial and antineoplastic drugs

International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems 10th Revision

You may browse the classification by using the hierarchy on the left or by using the search functionality

More information on how to use the online browser is available in the Help

ตายด้วยโรคเรื้อรัง

ICD-10 Version:2019

Search [Advanced Search]

ICD-10

Versions - Languages

Info

- ICD-10 Version:2019
 - I Certain infectious and parasitic diseases
 - II Neoplasms
 - III Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism
 - IV Endocrine, nutritional and metabolic diseases
 - V Mental and behavioural disorders
 - VI Diseases of the nervous system
 - VII Diseases of the eye and adnexa
 - VIII Diseases of the ear and mastoid process
 - IX Diseases of the circulatory system
 - 100-102 Acute rheumatic fever
 - 105-109 Chronic rheumatic heart diseases
 - 110-115 Hypertensive diseases
 - 120-125 Ischaemic heart diseases
 - 126-128 Pulmonary heart disease and diseases of pulmonary circulation
 - 130-152 Other forms of heart disease
 - 160-169 Cerebrovascular diseases
 - 160 Subarachnoid haemorrhage
 - 161 Intracerebral haemorrhage
 - 161.0 Intracerebral haemorrhage in hemisphere, subcortical
 - 161.1 Intracerebral haemorrhage in hemisphere, cortical
 - 161.2 Intracerebral haemorrhage in hemisphere, unspecified
 - 161.3 Intracerebral haemorrhage in brain stem
 - 161.4 Intracerebral haemorrhage in cerebellum
 - 161.5 Intracerebral haemorrhage, intraventricular
 - 161.6 Intracerebral haemorrhage, multiple localized
 - 161.8 Other intracerebral haemorrhage
 - 161.9 Intracerebral haemorrhage, unspecified
 - 162 Other nontraumatic intracranial haemorrhage
 - 162.0 Nontraumatic subdural haemorrhage
 - 162.1 Nontraumatic extradural haemorrhage
 - 162.2 Nontraumatic epidural haemorrhage
 - 162.9 Intracranial haemorrhage (nontraumatic), unspecified
 - 163 Cerebral infarction
 - 163.0 Cerebral infarction due to thrombosis of precerebral arteries
 - 163.1 Cerebral infarction due to embolism of precerebral arteries
 - 163.2 Cerebral infarction due to unspecified occlusion or stenosis of precerebral arteries
 - 163.3 Cerebral infarction due to thrombosis of cerebral arteries

- 161 Intracerebral haemorrhage
 - Excl.: sequelae of intracerebral haemorrhage (169.1)
 - 161.0 Intracerebral haemorrhage in hemisphere, subcortical
 - Deep intracerebral haemorrhage
 - 161.1 Intracerebral haemorrhage in hemisphere, cortical
 - Cerebral lobe haemorrhage
 - Superficial intracerebral haemorrhage
 - 161.2 Intracerebral haemorrhage in hemisphere, unspecified
 - 161.3 Intracerebral haemorrhage in brain stem
 - 161.4 Intracerebral haemorrhage in cerebellum
 - 161.5 Intracerebral haemorrhage, intraventricular
 - 161.6 Intracerebral haemorrhage, multiple localized
 - 161.8 Other intracerebral haemorrhage
 - 161.9 Intracerebral haemorrhage, unspecified
- 162 Other nontraumatic intracranial haemorrhage
 - Excl.: sequelae of intracranial haemorrhage (169.2)
 - 162.0 Nontraumatic subdural haemorrhage
 - 162.1 Nontraumatic extradural haemorrhage
 - Nontraumatic epidural haemorrhage
 - 162.9 Intracranial haemorrhage (nontraumatic), unspecified
- 163 Cerebral infarction
 - Incl.: occlusion and stenosis of cerebral and precerebral arteries (including truncus brachiocephalicus), resulting in cerebral infarction
 - Excl.: sequelae of cerebral infarction (169.3)
 - 163.0 Cerebral infarction due to thrombosis of precerebral arteries
 - 163.1 Cerebral infarction due to embolism of precerebral arteries
 - 163.2 Cerebral infarction due to unspecified occlusion or stenosis of precerebral arteries
 - 163.3 Cerebral infarction due to thrombosis of cerebral arteries

ICD-10 Version:2019

Search [Advanced Search]

ICD-10

Versions - Languages

Info

- 161.4 Intracerebral haemorrhage in cerebellum
- 161.5 Intracerebral haemorrhage, intraventricular
- 161.6 Intracerebral haemorrhage, multiple localized
- 161.8 Other intracerebral haemorrhage
- 161.9 Intracerebral haemorrhage, unspecified
- 162 Other nontraumatic intracranial haemorrhage
 - 162.0 Nontraumatic subdural haemorrhage
 - 162.1 Nontraumatic extradural haemorrhage
 - 162.2 Nontraumatic epidural haemorrhage
 - 162.9 Intracranial haemorrhage (nontraumatic), unspecified
- 163 Cerebral infarction
 - 163.0 Cerebral infarction due to thrombosis of precerebral arteries
 - 163.1 Cerebral infarction due to embolism of precerebral arteries
 - 163.2 Cerebral infarction due to unspecified occlusion or stenosis of precerebral arteries
 - 163.3 Cerebral infarction due to thrombosis of cerebral arteries
- 164 Stroke, not specified as haemorrhage or infarction
- 165 Occlusion and stenosis of precerebral arteries, not resulting in cerebral infarction
- 166 Occlusion and stenosis of cerebral arteries, not resulting in cerebral infarction
- 167 Other cerebrovascular diseases
- 168 Cerebrovascular disorders in diseases classified elsewhere
- 169 Sequelae of cerebrovascular disease
 - 170-179 Diseases of arteries, arterioles and capillaries
 - 180-189 Diseases of veins, lymphatic vessels and lymph nodes, not elsewhere classified
 - 195-199 Other and unspecified disorders of the circulatory system
- X Diseases of the respiratory system
- XI Diseases of the digestive system
- XII Diseases of the skin and subcutaneous tissue
- XIII Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue
- XIV Diseases of the genitourinary system

Cerebral arteritis in systemic lupus erythematosus (M32.1)

168.8* Other cerebrovascular disorders in diseases classified elsewhere
Uraemic apoplexia in chronic kidney disease (N18.5)

169 Sequelae of cerebrovascular disease

Note: Category 169 is to be used to indicate conditions in 160-167.1 and 167.4-167.9 as the cause of sequelae, themselves classified elsewhere. The "sequelae" include conditions specified as such or as late effects, or those present one year or more after onset of the causal condition.

Not to be used for chronic cerebrovascular disease. Code these to 160-167.

169.0 Sequelae of subarachnoid haemorrhage

169.1 Sequelae of intracerebral haemorrhage

169.2 Sequelae of other nontraumatic intracranial haemorrhage

169.3 Sequelae of cerebral infarction

169.4 Sequelae of stroke, not specified as haemorrhage or infarction

169.8 Sequelae of other and unspecified cerebrovascular diseases

สาเหตุ
การตาย

1. โรคที่เป็นสาเหตุการตาย (เขียนเป็นภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ (CAPITAL LETTER) ห้ามใช้คำย่อ)

a) SEQUELAE OF INTRACEREBRAL HEMORRHAGE (I69.1)

(due to)

b) INTRACEREBRAL HEMORRHAGE (I61.0)

(due to)

c)

(due to)

d)

(กรณีการตายผิดธรรมชาติ โปรดระบุว่าเป็น SUICIDE, HOMICIDE หรือ ACCIDENT ประเภใด)

2. โรคหรือภาวะอื่นที่เป็นต้นเหตุ...

3. โรคหรือภาวะที่ให้เจ้าหน้าที่ทะเบียนราษฎรคัดลอกลงในช่อง "สาเหตุการตาย" ในมรณบัตร ** เป็นสาระสำคัญที่ต้องระบุให้นายทะเบียนออกมรณบัตรได้ **

(ให้เขียนเพียงโรคหรือภาวะเดียวเท่านั้นโดยเขียนเป็นภาษาไทย)

ภาวะแทรกซ้อนจากโรคหลอดเลือดสมองแตก

4. หากผู้เสียชีวิตเป็นสตรี ☐ ไม่ตั้งครรภ์ ☐ กำลังตั้งครรภ์.....สัปดาห์ขณะเสียชีวิต ☐ เพิ่งสิ้นสุดการตั้งครรภ์ไม่เกิน 6 สัปดาห์ ☐ ไม่ทราบ

*

ตายด้วยโรคเฉพา

ICD-10 Version:2019

Search [Advanced Search]

ICD-10 Versions - Languages Info

- ICD-10 Version:2019
 - I Certain infectious and parasitic diseases
 - II Neoplasms
 - C00-C97 Malignant neoplasms
 - C00-C75 Malignant neoplasms, stated or presumed to be primary, of specified sites, except of lymphoid, haematopoietic and related tissue
 - C00-C14 Malignant neoplasms of lip, oral cavity and pharynx
 - C15-C26 Malignant neoplasms of digestive organs
 - C30-C39 Malignant neoplasms of respiratory and intrathoracic organs
 - C30 Malignant neoplasm of nasal cavity and middle ear
 - C31 Malignant neoplasm of accessory sinuses
 - C32 Malignant neoplasm of larynx
 - C33 Malignant neoplasm of trachea
 - C34 Malignant neoplasm of bronchus and lung
 - C37 Malignant neoplasm of thymus
 - C38 Malignant neoplasm of heart, mediastinum and pleura
 - C39 Malignant neoplasm of other and ill-defined sites in the respiratory system and intrathoracic organs
 - C40-C41 Malignant neoplasms of bone and articular cartilage
 - C43-C44 Melanoma and other malignant neoplasms of skin

C32.3 Laryngeal cartilage

C32.8 Overlapping lesion of larynx
[See note 5 at the beginning of this chapter]

C32.9 Larynx, unspecified

C33 Malignant neoplasm of trachea

C34 Malignant neoplasm of bronchus and lung

C34.0 Main bronchus
Carina
Hilus (of lung)

C34.1 Upper lobe, bronchus or lung

C34.2 Middle lobe, bronchus or lung

C34.3 Lower lobe, bronchus or lung

C34.8 Overlapping lesion of bronchus and lung
[See note 5 at the beginning of this chapter]

C34.9 Bronchus or lung, unspecified

C37 Malignant neoplasm of thymus

C38 Malignant neoplasm of heart, mediastinum and pleura
Excl.: mesothelioma (C45.-)

C38.0 Heart
Pericardium
Excl.: great vessels (C49.3)

สาเหตุการตาย	1. โรคที่เป็นสาเหตุการตาย (เขียนเป็นภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ (CAPITAL LETTER) ห้ามใช้คำย่อ) a) MALIGNANT NEOPLASM OF LUNG (C34.9) (due to)	ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มเป็นโรคจนกระทั่งเสียชีวิต 2 ปี
	b) (due to)	
	c) (due to)	
	d) (due to)	
(กรณีการตายผิดธรรมชาติ โปรดระบุว่าเป็น SUICIDE, HOMICIDE หรือ ACCIDENT ประเภทใด)		
2. โรคหรือภาวะอื่นที่เป็นต้นเหตุหนุน.....		
3. โรคหรือภาวะที่ให้เจ้าหน้าที่ทะเบียนราษฎรคัดลอกลงในช่อง "สาเหตุการตาย" ในมรณบัตร ** เป็นสาระสำคัญที่ต้องระบุให้นายทะเบียนออกมรณบัตรได้ ** (ให้เขียนเพียงโรคหรือภาวะเดียวเท่านั้นโดยเขียนเป็นภาษาไทย)..... โรคมะเร็งปอด		
4. หากผู้เสียชีวิตเป็นสตรี ☐ ไม่ตั้งครรภ์ ☐ กำลังตั้งครรภ์.....สัปดาห์ขณะเสียชีวิต ☐ เพิ่งสิ้นสุดการตั้งครรภ์ไม่เกิน 6 สัปดาห์ ☐ ไม่ทราบ		

ตายโดยไม่ทราบโรค

ICD-10 Version:2019

Search

[Advanced Search]

ICD-10

Versions - Languages

Info

- ▶ R25-R29 Symptoms and signs involving the nervous and musculoskeletal systems
- ▶ R30-R39 Symptoms and signs involving the urinary system
- ▶ R40-R46 Symptoms and signs involving cognition, perception, emotional state and behaviour
- ▶ R47-R49 Symptoms and signs involving speech and voice
- ▶ R50-R69 General symptoms and signs
- ▶ R70-R79 Abnormal findings on examination of blood, without diagnosis
- ▶ R80-R82 Abnormal findings on examination of urine, without diagnosis
- ▶ R83-R89 Abnormal findings on examination of other body fluids, substances and tissues, without diagnosis
- ▶ R90-R94 Abnormal findings on diagnostic imaging and in function studies, without diagnosis
- ▼ R95-R99 Ill-defined and unknown causes of mortality
 - ▶ R95 Sudden infant death syndrome
 - ▶ R96 Other sudden death, cause unknown
 - R98 Unattended death
 - R99 Other ill-defined and unspecified causes of mortality
- ▶ XIX Injury, poisoning and certain other consequences of external causes
- ▶ XX External causes of morbidity and mortality
- ▶ XXI Factors influencing health status and contact with health services
- ▼ XXII Codes for special purposes

Excl.: fetal death of unspecified cause (P95)
obstetric death NOS (Q95)

R95 Sudden infant death syndrome

Incl.: sudden (unexplained) (infant) death (syndrome) under one year of age

Excl.: sudden (unexplained) (infant) death (syndrome) age one year and over (R96.0)

R95.0 Sudden infant death syndrome with mention of autopsy

R95.9 Sudden infant death syndrome without mention of autopsy

Sudden infant death syndrome, unspecified

R96 Other sudden death, cause unknown

Excl.: sudden:

- cardiac death, so described (I46.1)
- infant death syndrome (R95.0)

R96.0 Instantaneous death

Sudden unexplained (infant) death (syndrome) age one year and over

Excl.: Sudden death of known aetiology (A00.0-Q99.9, U04.9, V01.0-Y89.9)

R96.1 Death occurring less than 24 hours from onset of symptoms, not otherwise explained

Death known not to be violent or instantaneous for which no cause can be discovered

Death without sign of disease

R98 Unattended death

Incl.: Death in circumstances where the body of the deceased was found and no cause could be discovered
Found dead

สาเหตุการตาย	1. โรคที่เป็นสาเหตุการตาย (เขียนเป็นภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ (CAPITAL LETTER) ห้ามใช้คำย่อ) a) UNATTENDED DEATH (R98) (due to)	ระยะเวลาดังแต่เริ่มเป็นโรคจนกระทั่งเสียชีวิต
	b) (due to)	
	c) (due to)	
	d)	
(กรณีการตายผิดธรรมชาติ โปรดระบุว่าเป็น SUICIDE, HOMICIDE หรือ ACCIDENT ประเภทใด)		
2. โรคหรือภาวะอื่นที่เป็นต้นเหตุหนุ.....		
3. โรคหรือภาวะที่ให้เจ้าหน้าที่ทะเบียนราษฎรคัดลอกลงในช่อง "สาเหตุการตาย" ในรณบัตร ** เป็นสาระสำคัญที่ต้องระบุให้นายทะเบียนออกมรณบัตรได้ ** (ให้เขียนเพียงโรคหรือภาวะเดียวเท่านั้นโดยเขียนเป็นภาษาไทย)..... ระบบหายใจและไหลเวียนโลหิตล้มเหลว		
4. หากผู้เสียชีวิตเป็นสตรี ☐ ไม่ตั้งครรภ์ ☐ กำลังตั้งครรภ์.....สัปดาห์ขณะเสียชีวิต ☐ เพิ่งสิ้นสุดการตั้งครรภ์ไม่เกิน 6 สัปดาห์ ☐ ไม่ทราบ		

ตายผิดธรรมชาติที่ไม่ส่งผ่าศพ

ICD-10 Version:2019

Search [Advanced Search]

- ▶ S40-S49 Injuries to the shoulder and upper arm
- ▶ S50-S59 Injuries to the elbow and forearm
- ▶ S60-S69 Injuries to the wrist and hand
- ▶ S70-S79 Injuries to the hip and thigh
- ▶ S80-S89 Injuries to the knee and lower leg
- ▶ S90-S99 Injuries to the ankle and foot
- ▶ T00-T07 Injuries involving multiple body regions
- ▶ T08-T14 Injuries to unspecified part of trunk, limb or body region
- ▶ T15-T19 Effects of foreign body entering through natural orifice
- ▶ T20-T22 Burns and corrosions
- ▶ T33-T35 Frostbite
- ▶ T36-T50 Poisoning by drugs, medicaments and biological substances
- ▶ T51-T65 Toxic effects of substances chiefly nonmedicinal as to source
- ▶ T66-T78 Other and unspecified effects of external causes
- ▶ T79-T79 Certain early complications of trauma
- ▶ T80-T88 Complications of surgical and medical care, not elsewhere classified
- ▶ T90-T98 Sequelae of injuries, of poisoning and of other consequences of external causes
- ▶ XX External causes of morbidity and mortality
- ▶ XXI Factors influencing health status and contact with health services
- ▶ XXII Codes for special purposes
- ▶ U00-U49 Provisional assignment of new diseases of uncertain etiology or emergency use

Sequelae of injuries, of poisoning and of other consequences of external causes (T90-T98)

Note: Categories T90-T98 are to be used to indicate conditions in S00-S99 and T00-T88 as the cause of late effects, which are themselves classified elsewhere. The "sequelae" include those specified as such, or as late effects, and those present one year or more after the acute injury.

Not to be used for chronic poisoning and harmful exposure. Code these to current poisoning and harmful exposure.

T90 Sequelae of injuries of head

T90.0 Sequelae of superficial injury of head

Sequelae of injury classifiable to S00.-

T90.1 Sequelae of open wound of head

Sequelae of injury classifiable to S01.-

T90.2 Sequelae of fracture of skull and facial bones

Sequelae of injury classifiable to S02.-

T90.3 Sequelae of injury of cranial nerves

Sequelae of injury classifiable to S04.-

T90.4 Sequelae of injury of eye and orbit

Sequelae of injury classifiable to S05.-

T90.5 Sequelae of intracranial injury

Sequelae of injury classifiable to S06.-

T90.8 Sequelae of other specified injuries of head

Sequelae of injury classifiable to S03.-, S07-S08 and S09.0-S09.8

T90.9 Sequelae of unspecified injury of head

Sequelae of injury classifiable to S09.9

ICD-10 Version:2019

Search [Advanced Search]

- ▶ T20-T22 Burns and corrosions
- ▶ T33-T35 Frostbite
- ▶ T36-T50 Poisoning by drugs, medicaments and biological substances
- ▶ T51-T65 Toxic effects of substances chiefly nonmedicinal as to source
- ▶ T66-T78 Other and unspecified effects of external causes
- ▶ T79-T79 Certain early complications of trauma
- ▶ T80-T88 Complications of surgical and medical care, not elsewhere classified
- ▶ T90-T98 Sequelae of injuries, of poisoning and of other consequences of external causes
- ▶ XX External causes of morbidity and mortality
- ▶ V01-V99 Accidents
 - ▶ V01-V99 Transport accidents
 - ▶ V01-V09 Pedestrian injured in transport accident
 - ▶ V10-V19 Pedal cyclist injured in transport accident
 - ▶ V20-V29 Motorcycle rider injured in transport accident
 - ▶ V20 Motorcycle rider injured in collision with pedestrian or animal
 - ▶ V21 Motorcycle rider injured in collision with pedal cycle
 - ▶ V22 Motorcycle rider injured in collision with two- or three-wheeled motor vehicle
 - ▶ V23 Motorcycle rider injured in collision with car, pick-up truck or van
 - ▶ V24 Motorcycle rider injured in collision with heavy transport vehicle or bus
 - ▶ V25 Motorcycle rider injured in collision with railway vehicle

<https://icd.who.int/browse10/2019/en/>

Motorcycle rider injured in transport accident (V20-V29)

Incl.: moped
motorcycle with sidecar
motorized bicycle
motor scooter

Excl.: three-wheeled motor vehicle (V20-V29)

The following fourth-character subdivisions are for use with categories V20-V28:

- .0 Driver injured in nontraffic accident
- .1 Passenger injured in nontraffic accident
- .2 Unspecified motorcycle rider injured in nontraffic accident
- .3 Person injured while boarding or alighting
- .4 Driver injured in traffic accident
- .5 Passenger injured in traffic accident
- .9 Unspecified motorcycle rider injured in traffic accident

V20 Motorcycle rider injured in collision with pedestrian or animal

[See before V20 for subdivisions]

Excl.: collision with animal-drawn vehicle or animal being ridden (V26.-)

V21 Motorcycle rider injured in collision with pedal cycle

[See before V20 for subdivisions]

V22 Motorcycle rider injured in collision with two- or three-wheeled motor vehicle

[See before V20 for subdivisions]

V23 Motorcycle rider injured in collision with car, pick-up truck or van

[See before V20 for subdivisions]

สาเหตุการตาย	1. โรคที่เป็นสาเหตุการตาย (เขียนเป็นภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ (CAPITAL LETTER) ห้ามใช้คำย่อ)	ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มเป็นโรคจนกระทั่งเสียชีวิต
	a) SEQUELAE OF HEAD INJURIES (T90.8) (due to)	5 วัน } 2 สัปดาห์
	b) MULTIPLE HEAD INJURIES (S09.7) (due to)	
	c) MOTORCYCLE ACCIDENT (V23.4) (due to)	
	d) (กรณีการตายผิดธรรมชาติ โปรดระบุว่าเป็น SUICIDE, HOMICIDE หรือ ACCIDENT ประเภทใด)	
	2. โรคหรือภาวะอื่นที่เป็นต้นเหตุหนุน.....	
	3. โรคหรือภาวะที่ให้เจ้าหน้าที่ทะเบียนราษฎรคัดลอกลงในช่อง "สาเหตุการตาย" ในมรณบัตร ** เป็นสาระสำคัญที่ต้องระบุให้มายทะเบียนออกมรณบัตรได้ ** (ให้เขียนเพียงโรคหรือภาวะเดียวเท่านั้นโดยเขียนเป็นภาษาไทย).....	ภาวะแทรกซ้อนจากศีรษะได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจร
	4. หากผู้เสียชีวิตเป็นสตรี ☐ ไม่ตั้งครรภ์ ☐ กำลังตั้งครรภ์.....สัปดาห์ขณะเสียชีวิต ☐ เพิ่งสิ้นสุดการตั้งครรภ์ไม่เกิน 6 สัปดาห์ ☐ ไม่ทราบ	

*

ตาม ICD-10 หมายถึง ภาวะที่เกิดขึ้นหลังจาก 1 ปี แล้ว

สาเหตุที่เป็นภาษาไทย

- ไม่มีกฎเกณฑ์ สามารถลงได้ตามความเหมาะสมเข้ากับบริบทต่าง ๆ แต่ต้องไม่ขัดกับสาเหตุการตายภาษาอังกฤษ และต้องไม่ก่อปัญหาทางระบบทะเบียนหรือทางสังคม รวมถึงต้องนำไปใช้ได้อย่างเป็นทางการ
- ไม่มีความจำเป็นต้องหลีกเลี่ยง mode of death
- ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลที่ใช้วินิจฉัยได้แน่นอน สามารถลงอาการหรือสภาวะกว้างๆ เช่น “ความชรา” หรือ “หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน” หรือ “ระบบไหลเวียนโลหิตและการหายใจล้มเหลว” ได้ ในสาเหตุการตายตามธรรมชาติที่ยังระบุไม่ได้ และ ควรใช้ถ้อยคำทำนองนี้ มากกว่าที่จะลงว่า “ตายตามธรรมชาติที่ยังระบุสาเหตุไม่ได้”
- ในกรณีทำเหตุการณ์ตายเกิดจากหลายภาวะต่อเนื่องกัน ไม่ควรลงสาเหตุโดด ๆ และไม่ควรแปลเฉพาะบรรทัดสุดท้ายมา

สรุป

- การชันสูตรพลิกศพเป็นกระบวนการทางกฎหมาย มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองสิทธิทางอาญาของผู้ตาย และเริ่มต้นการสอบสวนคดีอาญา
- แพทย์ของรัฐมีหน้าที่ในการชันสูตรพลิกศพตามกฎหมายและตามระบบงาน ร่วมกับเจ้าพนักงานอื่น
- ประเด็นในการชันสูตรพลิกศพมี 6 ประการ และหน้าที่หลักในการตรวจและให้ความเห็นของแพทย์ มี 3 ประการ คือ ผู้ตายเป็นใคร เวลาตาย และสาเหตุการตาย
- การชันสูตรพลิกศพในที่ที่ศพอยู่ อาจมีความจำเป็นที่ต้องส่งศพตรวจต่อ
- การผ่าศพเป็นขั้นตอนต่อเนื่อง และมีการตรวจอื่นๆในขั้นตอนนี้
- หน้าที่ของแพทย์ที่เป็นเจ้าพนักงานผู้ชันสูตรพลิกศพ ต้องสรุปประเด็นเท่าที่จะทำได้ และออกเอกสารตามกฎหมายอย่างถูกต้องและเหมาะสม